

เจ้านกบินหลาเอ๋ย

อนุสรณ์ มาราสา

ANUSORN MARASA

BINLA

การอ่านคือฤดูกาลที่ไม่เคยเจียบเหงา

รวมเรื่องสั้น

เจ้านกบินหลาเอย Binla

พิมพ์ครั้งที่ 2 พฤศจิกายน 2568

ISBN (E-Boook) 978-616-95027-3-9

บรรณาธิการ ประสานต์ พรหมทอง

ผู้ประพันธ์ อนุสรณ์ มาราสา

พิสูจน์อักษร อุทัยดิษฐ์ มาราสา

ออกแบบปก โรสมาลิน คงดี

จัดทำและจัดจำหน่าย สำนักพิมพ์ บลูเบิร์ด

50 หมู่ที่ 11 ต.ฉลุง อ.เมือง จ.สตูล 91140

โทรศัพท์ 074 799245

ราคา 120 บาท

คำนำผู้เขียน

เรื่องสั้น “ครั้งเดียวไม่เคยรัก” ตีพิมพ์เป็นเรื่องสั้นผ่านเกิดปี พ.ศ. 2536 ผมก็เขียนเรื่องสั้นและทำงานประจำเรื่อยมา

เมื่อเขียนได้จำนวนหนึ่ง ก็ส่งไปให้สำนักพิมพ์น้ำฝนใช้ชื่อปกว่า เจ้านกบินหลาเอ๋ย ในปี พ.ศ. 2538 นับเวลาสามสิบปีแล้ว ที่หนังสือเล่มแรกตีพิมพ์ก็ไม่เคยได้พิมพ์ซ้ำหรือปรับปรุงแก้ไขอีก ได้เวลาอันเหมาะสม ผมจึงได้รวบรวมปรับปรุง อยู่ในรูปเล่มใหม่เล่มนี้ตามกำลังอำนาจ

นอกเหนือจากการพิมพ์เผยแพร่ครั้งใหม่แล้วถือว่าเป็นการฉลอง 30 ปี การเขียนหนังสือของผมด้วย

ขอให้มีความสุขกับการอ่านหนังสือ

อนุสรณ์ มาราสา

22 ตุลาคม 2568

สารบัญ

คำนำ	3
หมู่บ้านไฟไหม้	5
วันนิกะห์ของอิสมาแอณ	21
เสียงกลองกลางหุบเขา	36
เต็มปีง	54
สภากาแฟ	76
เจ้านกบินหลาเอย	97
น้ำพะ	116
จิตานุวัตร	132
ประวัติผู้เขียน	146

หมู่บ้านไฟไหม้

ชายหนุ่มรู้สึกแปลก ๆ นับตั้งแต่ลงจากรถ
ประจำทางนั้นแล้ว

ตรงปากทางเข้าหมู่บ้านมีกลุ่มรถ
มอเตอร์ไซด์จอดสะเปะสะปะสี่ห้าคัน เหนือเพิง
หมาแขวนเก่า ๆ มีป้ายบอกบริการตลอดยี่สิบสี่
ชั่วโมง ชายหนุ่มสี่-ห้าคนนั่งล้อมม้านินทวงกลม
อยู่ภายใต้แสงสลัวจากเสาไฟฟ้า แม้คำสอง-สาม
รายนั่งหลังแผงชายขนมหวานใกล้ ๆ ทำให้บริเวณ
ปากทางค่อนข้าง คึกคัก แม้เวลาเกือบสามทุ่มอีก
ไม่นานนัก

“ไปกับผมนะพี่” ชายหนุ่มคนสวมหมวก
กันน้ำออกเดินมาถามทันที

“คันนี้ดีกว่า ราคาตัวเอง” อีกคนเอ่ยขวาง
เหมือน ประกาศสงครามเล็ก ๆ นั้นเป็นสิ่งผิดปกติ
อันดับแรกที่หนุ่มผู้นิราศบ้านเกิดสิบปีต้องแปลก

ใจ เขาไม่รู้สึกรู้สึกันเคยสักคน ทั้งหมดเป็นคนแปลก
หน้าหรือเขาจากบ้านนานเกินไปจนจำเด็กรุ่นน้อง
ไม่ได้

เขาเริ่มสับสนกับปากทางเข้าหมู่บ้าน
ตัวเองจะว่าผิดชอยก็ไม่ใช่เพราะจำสัเหว่าประจำ
หมู่บ้านได้แม่นยำ ในระยะเวลาสิบปีสัเหว่าคงไม่
ย้ายที่อยู่แน่ ๆ

มองไล่ลึกแสงสว่างจากโคนเสาเรียงแถว
รายตามแนวถนนคอนกรีตราบเรียบ มองเห็นแสง
ไฟรถเคลื่อนที่ออกมา เงาดำของผู้คนเกิดตรงนั้น
ตรงนี้เห็นตั้งแต่ไกล เขาตัดสินใจขึ้นนั่งคร่อมรถ
เจ้าหนุ่มคันแรก

“พี่ชายคงไม่ใช่คนที่นี่” ชายหนุ่มผู้จาก
บ้านเรียนปอเนาะได้ยินคำถามประหลาดก็อยาก
หัวเราะดัง ๆ

“ผมเป็นคนที่นี้ เรียกว่าบังก็ได้นะ” คล้าย
ว่าเขา อยากบอกว่าเป็นสมาชิกคนหนึ่งหมู่บ้าน

แห่งนี้ อาศัยตั้งแต่รุ่นปู่ของปู่ มันเป็นบ้านเกิด
ของเขา

“อ้อ” เขาตอบสั้น ๆ ก่อนสนใจอยู่กับ
ลำแสงรถที่ฉายเป็นทางยาว

เมื่อครั้งที่จากบ้านไป ถนนสายนี้ยัง เป็น
ถนนดินลูกรังขรุขระ นาน ๆ จะมีบประมาณมา
ซ่อมสักครั้ง ส่วนใหญ่เป็นหลังน้ำท่วม ถนนได้รับความ
เสียหาย หรือไม่ก็ก่อนช่วงฤดูหาเสียงผู้แทน
เวลานี้กลายเป็น ถนนคอนกรีตงามตา ดวงไฟจาก
เสาไฟฟ้าสายสว่างราวกับกลางวัน

หน้าบ้านมีควั่นขาวลอยกระจัดกระจาย
ผ่านเต็มตามถนนหนทางและอนุสาวรีย์สองฟาก
ทาง เมื่อรถเคลื่อนแสงไฟพุ่งกลางวันพลันนั้นเขาก็
บังเกิดความแปลกใจขึ้นท่วมท้น เบื้องชนกลุ่ม
ควั่นปรากฏเป็นลำแสงยาวตามแนวถนน เมื่อ
มองไปรอบ ๆ ทั้งสองฟากทางใดควั่นประหลาด
ขาวขุ่นก็เกิดขึ้นอดถามขึ้นไม่ได้ว่าควั่นเกิดจาก
อะไรกัน

“ไฟกินเงินม้าย” เขาพูดด้วยภาษาถิ่น
น้ำเสียงตลก หมายถึง ไฟไหม้บ้านหรือเปล่า
ความแปลกใจจู่โจมหนุ่มนักเรียนยิ่งขึ้น เมื่อได้รับ
คำตอบแปลก ๆ หากไฟไหม้ จริงทำไมไม่ช่วยกัน
ดับ ทุกคนมองไฟไหม้หมู่บ้านเป็นเรื่อง ธรรมดา ๆ
อย่างนั้นหรือ หรือเขาพูดเล่นเรื่อยเปื่อยเท่านั้น

“พอรู้มัยว่าไฟไหม้บ้านใคร” เขาแสดง
ความเป็นห่วง

“คงทุกบ้านนั่นแหละ” หนุ่มมอเตอร์ไซด์
บอกด้วยน้ำเสียงเรียบเฉย แต่เขารู้สึกคล้ายกับ
โดนไอหนุ่มมอเตอร์ไซด์ตีรวน มีที่ไหนบ้างเมื่อเห็น
ไฟไหม้แล้วไม่ช่วยกันดับ พวกเขาจงใจให้มันเกิด
อย่างนั้นหรือ

ชายหนุ่มปล่อยความคิดให้สุ่มรวมอยู่ใน
ห้วงสมองไม่อยากถามหนุ่มคนรถอีกจนกระทั่งถึง
ปลายทาง

ชายหนุ่มลงหน้าปากซอยเล็ก ๆ มองผ่าน
ไปเห็นความมืดม่น ทั้ง ๆ ที่มีแสงไฟสาดสว่างมา

จากรั้วบ้านใกล้ซอย กลุ่มควัน ขาวยังลอยกรุ่น
ซอกซอนอยู่ในแสงไฟเหมือนม่านบาง ๆ ที่กำลัง
ครอบหมุ่มบ้านเอาไว้ในอุ้งมือ เมื่อเดินไปเรื่อย ๆ
ความแปลกตาก็ยิ่งพบพานอยู่ตามสองฟากซอย
หลายปีก่อนมันยังเป็นร่องพลีเล็ก ๆ ไม่มีรั้วปูน
โอบล้อม สองด้านต้นไม้ หญ้า สาบหญ้าคา ต้น
นมแมวขึ้นระเรียง ทางเดินก็กว้างขวางขนาด
รถปิคอัพวิ่งได้อย่างสบาย เดี่ยวนี้เปลี่ยนเป็นรั้ว
ปูน บ้าน หลังงามตามทรงนิยม หลังคาแดง
หลังคาเขียววางอยู่ทั้ง สองฟาก รวากับที่กำลัง
ยื่นประชันขันแข่งอยู่ในตัว พื้นที่กว้างถูกบีบเล็ก
จนน่ากลัวว่ารถจักรยานยนต์ก็วิ่งได้ลำบากเสีย
แล้ว

บางทีหมอนั่นพูดจริง ที่ว่าหมุ่มบ้านกำลัง
ถูกไฟไหม้ เขายังตกอยู่ในความสับสนบ้านของ
เขายังอยู่ที่เดิม แต่ถนนถูกขยับขยายกว้าง ขวาง
กว่าเดิม

จากตัวบ้านชั้นเดียวได้ถูกล้างกว้าง
กลายเป็นบ้านตึกสองชั้น ชั้นล่างก่ออิฐโบกปูน
แข็งแรง ไฟทรงกลม เหมือนลูกฟุตบอลส่องสว่าง
เห็นสนามหญ้า ดอกไม้บานาชนิด ทางเดินเข้า
ตลอดจนถึงตัวบ้านมีต้นมะขามถูกตัดแต่งทรงไม้
ตัดเป็นพุ่มกลมสวยงาม ปลูกขนابอยู่ระหว่าง
สองด้าน ไม่เข้าใจทำไมเดี๋ยวนี้นิยมปลูกต้นแคระ
ไม้ ต้นมะขามควรจะปล่อยให้มันขึ้นตาม
ธรรมชาติมากกว่าเขานึกถึงมะขามเปียกในขวด
โหล

เมื่อเคาะประตูเรียกสักพักหนึ่งจึงมีคนมา
เปิดประตู ให้เมื่อได้เข้าไปยืนในบ้านไม่รู้ว่าคุณ
เปิดหายตั้งแต่เมื่อไหร่ ทุกคนไม่เห็นความสำคัญ
คนกลับบ้าน มากไปกว่าภาพเงาบนจอสีเหลี่ยมที่
กำลังส่งภาพและเสียงดังชัดทั่วบ้านทีเดียว

พี่ชายและพี่สะใภ้ นั่งอยู่ ตรงกลางหลาน
หญิงชายสามคนนั่งอยู่เคียงกัน สายตาแต่ละคน
จับจ้องอยู่แต่รูปสีเหลี่ยม ดังว่าไม่มีเขาอยู่ในบ้าน

หลังนั้น ท่าทางแต่ละคนเย็นชา ไม่ยินดียินร้ายกับ
การกลับบ้านเขาเลยสักนิด

“กลับมาแล้วหรือ” ป๊ะนอนสงบอยู่บนเตียง
อเก๋ ๆ มองที่เดียวก็รู้ว่ากำลังไม่สบาย เสียงแหบ
แห้งฟุ้งชัดเจน

“ทำไมไม่เขียนจดหมายบอก”

ป๊ะบอกว่าไม่อยากรบกวนลูก เขาส่งสาร
ขึ้นมาจับใจ

“เดี๋ยวนี้หมู่บ้านเปลี่ยนแล้วลูกเอ๋ย ป๊ะเอง
เลิกสอนหนังสือศาสนาหลายปีแล้ว”

“ทำไมละป๊ะ” เขาถามอย่างตกใจ ครูสอน
ศาสนางานหลักของป๊ะมานาน นับแต่เขาจำความ
ได้ จะเรียนหนังสือมาตั้งแต่เด็กวัยรุ่น อยู่ปอเนาะ
เกือบเจ็ดปี สอนหนังสือก็ตาบให้คนฟังตั้งแต่อายุ
สิบแปด และจะบ้านไปเรียนถึงสิบปี อยากให้เขา
กลับมาทำหน้าที่แทนนั่นเอง

“ไม่มีคนนั่งฟัง ป๊ะไม่รู้จะสอนใคร คนรุ่น
เดียวที่ยังอยู่ก็ล้มหายตายจากไปที่ละคนสองคน

บางคนอัมพาต รอวันตาย ป๊ะเองกินนอนป่วยและ
เมื่อไฟกินบ้าน ป๊ะก็หมดสภาพที่จะดับมัน ได้เสีย
แล้ว."

นั่นป๊ะพูดถึงเรื่องไฟไหม้หมู่บ้าน ซึ่งเป็น
สิ่งที่แปลกใจมาตลอดทาง อาจจะได้รับ ความ
กระจ่างตอนนี้อีกได้

"ทำไมปล่อยให้เหตุการณ์มันลุกลามไป
อย่างนี้ คนดีมีความรู้หายไปไหน ทำไมไม่ช่วยกัน
ดับไฟล่ะ"

"มันยากมากลูกเอ๋ย ไฟนี้มันมาแบบเรา
ไม่รู้เนื้อรู้ตัว ทีละเล็กทีละน้อย เผาไหม้ทั้งหมู่บ้าน
ก็ยังไม่รู้สึก เวลานี้มันธรรมดา ทุกบ้านมีควันไฟ
ทันสมัยไปแล้ว ไม่มีก็จะ เข้มเขยเลยทีเดียวน"

"แล้วม้ดราสะ" ชายหนุ่มถามถึงสถานที่
สอนเรียนแหล่งให้ความรู้ศาสนาในหมู่บ้านที่จะ
ใช้เป็นที่พักสอนชาวบ้านมานานหลายปี ชายชราหนึ่ง
เงิบไปนานเท่านั้น เสียงเบาหวิวลอดผ่านฝีปาก
สั้นระริก

“มันร้างหลายปีแล้ว” เขารู้สึกได้ยินข่าวร้าย ทำให้มองเห็นสภาพอาคารไม้สองชั้นเก่า ๆ ตั้งทางตอนเหนือหมู่บ้าน มันเคยเป็นแหล่งครีกครื้นและสงบสุข ด้วยชาวบ้านบ้านพร้อมใจกันให้มันเป็นศูนย์รวมของทุกคนในบ้าน ถึง เวลาได้ยินเสียงอาชานเชิญชวนทำละหมาด เสร็จแล้วจะนั่งฟังครูสอนหนังสือ ด้วยความพร้อมเพรียง

เวลานี้คงมีสภาพไม่ผิดอะไรกับอาคารไม้หลังเก่ารอเวลาผู้ฟังขาดคนเหลียวแล จะพลิกฟื้นมันได้ยังไงกันนะ

คืนนั้นเขาปิดตาลับลงด้วยความยากเย็น ครั้นคิดถึงการวางแผนจะเริ่มสอนหนังสือ บุรณะซ่อมแซมมัสยิดที่เก่าแก่ทรุดโทรม ระคนอยู่กับเสียงหนังรอบดึกของพี่ชาย เสียงก่นด่าตวาดลั่นสลับกับเสียงปิ่นคำรามดังก้องอยู่ใน บ้านสองชั้นแห่งนั้น ราวอยู่ในเหตุการณ์ของ หนังสือสงคราม ก่อนจากบ้านไปนั้น เขายังได้ยินเสียงมะสอน

หนังสือกรอ่านให้กับบรรดาเด็กชาวบ้านใกล้ๆ
สมัยนั้นทั้ง บ้านจะสนุกอยู่กับการอ่านเขียน
หนังสือและตำราทางศาสนา เด็กผู้หญิงวัยรุ่นมีผ้า
คลุมศีรษะมิดชิด ทั้งในบ้านนอกบ้าน ผู้คนก็มี
ความเป็นอยู่เรียบง่ายเหมือนพี่เหมือนน้อง อบอวน
ใจอยู่ทุกยามที่นึกเห็น

สมัยก่อนเด็กในหมู่บ้านชอบเรียนหนังสือ
ปอนาะเรียนจบเด็กเหล่านี้ก็อยู่ร่วมในสังคมได้
ปกติสุข ไม่สร้างสิ่งลำบากหนักใจให้ผู้ปกครอง

สมัยนี้ไม่ค่อยมีใครส่งเรียนปอนาะ – ทำ
ให้เกิดขาดแคลนผู้สอน ชอบให้ลูกจ้างเรียนหวังหา
งานทำดี ๆ อย่างเดียว

เขาคิดเจียบ ๆ จนเผลอนอนหลับ จนมา
รู้สึกตัวอีกครั้งหนึ่ง เมื่อเห็นภาพของตัวเองกำลัง
เดินจากทิศเหนือ สู่อุทิศใต้ ภาพแปลกๆเกิดขึ้น
มากมาย เขาภาวนาขอให้ภาพ เหล่านั้นเป็นเพียง
ฝัน ขออย่าให้เป็นความจริงเลย เขาเห็นกลุ่มควัน
ท่ามกลางสีขาวลอยอ้อยอิ่ง ควันสีดำบางอย่าง